

Com saber si pots estalviar-te la fertilització nitrogenada de fons en els cereals d'hivern ?

oct. 30, 2023 |

Segons dades del Servei Meteorològic de Catalunya, l'any 2022 va ser el més sec i càlid a Catalunya, com a mínim, des del 1950. Aquestes condicions de sequera s'han mantingut durant tota la primera meitat del 2023, i han provocat una gran reducció en la collita del cereal d'hivern xifrada en un descens de més del 40%.

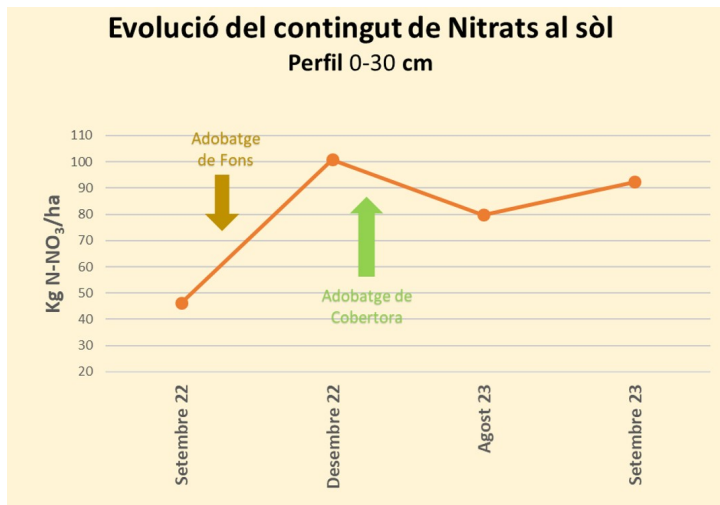

En la passada campanya, bona part dels agricultors van planificar les necessitats de fertilització per a una producció objectiu habitual. En general, les aplicacions de fons es van dur a terme en plena normalitat. En canvi, en el moment de la fertilització de cobertora, molts d'ells van dubtar si era convenient fer-la, modificar-la o fins i tot, eliminar-la.

Sigui quina sigui la fertilització final duta a terme, en la majoria dels casos, les extraccions dels cultius han acabat sent molt menors a les dosis de nitrogen aplicades. En conseqüència, les concentracions de nitrogen al sòl en post collita han esdevingut força altes.

Aquesta dinàmica s'ha observat a més del 90% de les parcel·les que formen part del **projecte Conques** en la zona de Sant Guim de Freixenet (Riera de Vergós - Freixenet), on el contingut de nitrats al sòl a post-collita ha sigut molt superior a l'habitual. Al següent gràfic es pot observar l'exemple d'una de les parcel·les seguides, on el contingut de nitrats a postcollita d'aquesta darrera campanya (Agost de 2023) va ser de 80 kg N/ha mentre que a l'inici de la

campanya anterior (Setembre de 2022) mostrava un contingut de 45 kg N/ha.

A més a més, en aquelles parcel·les amb un bon contingut de matèria orgànica al sòl i on s'hagin donat les condicions necessàries per a la mineralització, el contingut de nitrogen disponible al sòl encara ha augmentat més.

Actualment, l'inici de la nova campanya cerealística 2023/24 no sembla que vingui acompanyat d'un canvi en les condicions meteorològiques. Per tant, tot el nitrogen restant de la campanya anterior es troba a disposició per al nou cultiu.

En aquest cas, l'ús de les anàlisis de sòl és molt important ja que hi ha una alta probabilitat que el contingut de N sigui suficient per cobrir les necessitats del cultiu fins arribar, com a mínim, a la cobertura. Cal tenir en compte que amb un contingut de 40-50 kg N/ha a presembrar ja és suficient per cobrir les necessitats del cultiu fins al moment de cobertura.

Quin cost té analitzar els nitrats al sòl ?

El cost d'un anàlisi de nitrats es troba al voltant d'uns 20 euros per mostra. Una mostra de sòl pot ser representativa de fins a 4-5 ha. Per tant, per menys de 4-5 euros per hectàrea podem conèixer si hi ha suficient nitrogen al sòl i saber si ens podem estalviar la fertilització de fons.

Com he d'agafar la mostra per a que sigui representativa de la meua parcel·la ?

Per tal que una mostra de sòl sigui representativa de la nostra parcel·la és molt important que el mostreig es faci correctament, ja que basarem la fertilització en funció del seu resultat.

Hi ha empreses que ofereixen aquest servei. Però també hi ha la possibilitat que nosaltres mateixos agafem la mostra. Per fer-ho correctament podem seguir el **protocol de mostreig** o veure el vídeo **"Com fer un bon mostreig de sòl"** de l'Oficina de Fertilització.

On puc portar la mostra a analitzar ?

L'anàlisi del nitrogen disponible en forma de nitrats al sòl és habitual en qualsevol laboratori de sòls. Per trobar el teu laboratori més pròxim pots consultar el [catàleg de laboratoris](#).

Com interpreto els resultats ?

En el butlletí del laboratori els resultats del nitrogen disponible s'expressaran en mg/Kg. Una manera ràpida per passar aquest resultat a kg/ha és multiplicar el resultat del butlletí pel factor 14 i per la profunditat en què s'ha agafat la mostra expressada en metres.

$$\text{Resultat butlletí} \left(\frac{\text{mg}}{\text{kg}} \right) * 14 * \text{profunditat mostreig (m)} = \text{kg N/ha}$$

Per exemple, si s'ha mostregat a 30 cm de profunditat (0,3 metres) i en el butlletí dona un resultat de 20 mg/kg, per passar a kg/ha s'haurà de multiplicar $20 * 14 * 0,3 = 84$ kg N/ha. En aquest exemple, no seria necessari aportar nitrogen en fons ja que es sobrepassa el llindar necessari de nitrogen disponible en presembra de 40-50 kg N/ha.

Una altra eina per interpretar el resultat obtingut és utilitzar les taules publicades en l'article *Recomanacions de fertilització dels cereals d'hivern* del **Dossier Tècnic 85 "Fertilització en cereal d'hivern"**. Aquestes taules es basen en els estudis de fertilització duts a terme a Catalunya i les recomanacions de fertilització estan perfectament ajustades a les condicions edafoclimàtiques de les nostres zones.

AUTORS

OFICINA DE FERTILITZACIÓ I TRACTAMENT
DE DEJECCIONS RAMADERES DEL DACC